

KAP X

Dengang den fromme Dannemand Finn

Bødvarsson endnu levede i Kjøbenhavn, var vi engang til et Gilde hos en Maler, der hed Morten og hans Kone Ellen. Det var Mortensaften, som er Aftenen før St. Mortens Dag. Disse Ægtefolk viste sig meget elskværdige mod os og bad os meget venligt, om vi vilde ligge hos dem om Natten, hellere end at gaa hjem saa sent ud paa Natten og maaske møde drukne Folk. Jeg vilde gerne modtage deres Tilbud, men min fromme Kammerat vilde paa ingen Maade lade sig overtale, men vilde absolut hjem; det blev derved. Vi fik en Lygte med et lille Lys i, og paa Hjemvejen kom vi ved Stranden dl den Gaard, Som hedder .Lækkerbidsken eller Kl. Kro. hvor man får Mad og Drikke for Penge, saa lidt og saa meget man vil have. De Folk, som boede dér, var begge tyske, Manden hed Jacob og Konen Anna, begge to gode Mennesker; hvorledes jeg kom i Bekendtskab med dem, vil jeg senere fortælle. Dér i Nærheden gik Lyset ud, og i Mørket kunde vi ikke se, hvor Vejen gik langs Stranden, hvorfor Finn, som havde gaaet lidt til Siden, ikke vidste af nogen Ting, før han faldt ned i en

Skude lige til Kølen, da den var uden Dæk. Der kom han til at ligge mellem store Sten, men den gode Gud skaanede ham, saa han ikke kom til Skade, hvilket siden efter saaes at have været et stort Mirakel. Skipperen, som laa agterude i sin Kahyt, vaagnede og blev underlig tilmode, thi han troede, vi var ganske andre Folk. Jeg bad ham paa en venlig Maade undskylde os og sagde, at det Ikke var sket med værre Hensigt end som nu er fortalt, og bad ham tænde Lys, for at vi kunde finde Finns Hat, der ved hans Fald var bleven borte. Men Finn vilde ikke staa op, for han havde funden sin Hat igen, og jeg lovede da Skipperen en halv Rigsdaler, naar han fandt Hatten. Han klædte sig nu paa, skøndt nødigt og smaaskændende, men jeg stod paa Broen og ventede paa min Kammerat.

I det samme kom Skarvagten langs med

Stranden med store Lygter, Sværd og Spyd. Den var nylig kommen fra Raadhuset for at husere og fore om paa alle Byens Gader og efter Skik og Brug ved Midnat at se til, om ingen var drukken eller gjorde Spektakler paa Gaderne. Da nu Skipperen ser Vagten, raaber han af alle Kræfter, om den gode Vagt hurtigt vilde komme ham til Hjælp, da der var kommen to Mand ned i hans Skude, som ikke vilde lade ham være i Ro, og den hastede da hen til os, lige som om der kunde være noget farligt paa færde. Min Beden om Forladelse og Undskyldninger blev ikke hørt formedelst hans Raaben og Skælden. Finn bad jeg om at staa op, men han sagde, at han vilde blive liggende dér, til han fik sin Hat, som han havde købt for 5 Daler for 5 Dage siden.

Vagtmesteren Søren Tran befalede sine Folk

straks at gribe og arrestere os. Vi havde intet Værge, uden jeg en lille Kniv, med hvilken jeg en kort Tid værgede mig. En blev saaret af den, hvorpaa de slog mig den ud af Haanden med deres Spyd og tog mig til Fange. En af dem, Anders Væver, som havde været et Aar paa Tøjhuset, kendte mig og tog min Kniv og gemte den. Vagtmesteren befalede dem at holde mig fast og baade at banke og slaa, i Fald jeg med Magt søgte at flygte. De, som holdt paa mig, blev ilde tilredt ved mine Albustød, saa at flere spyttede Blod. Derefter søgte de efter min kære

Kammerat Finn rejste ham op og førte ham i Land, thi Skuden laa højere end Broen. Hatten fandt de ogsaa, men da Finn kom i Land, blev han dem slem at brydes med.

Mangen paa Brydning sig ej forstod og laa paa Marken slagen. Lykken var gaaet de Danske imod, hvis Natten var veggen for Dagen.

Denne Kamp varede bestemt en halvanden Time. De agtede at sætte os i en Kælder, som kaldes Raadhuskælder, hvor Fanger plejer at gemmes, men det faldt dem besværligt, thi vi gjorde saa megen Modstand, vi kunde. En Gang havde jeg næsten taget Hellebarden ud af Haanden paa Vagtmesteren ved en hastig Vending. Han stødte mig slemt med Enden af den for Brystet, men da jeg var i en saa tæt Klynge Mennesker, faldt jeg ikke, men tog fat i Skæftet og trak rask Hellebarden til mig, saa at han nær var falden, og derved blev han end mere vred og opfordrede sine Folk til at banke os. Han spurgte om vore Navne, først mig: hvad for en Landsmand jeg var, og hvem jeg tjente. Den, som han saa vel som jeg maatte bøje sig for, svarede jeg. Han sagde, at selv om jeg tjente Kongen, saa havde han vist ikke befalet, at jeg skulde være saa sent ude om Natten. Jeg svarede, at jeg i Begyndelsen ikke havde gjort nogen noget Ondt, men han havde derimod med sine Folk overfaldet os med Urette, hvilket nok skulde blive paaanket.

Derefter spørger han Finn om hans Navn hvilken Landsmand han var, hvilket Embede han havde? Finn sagde ham det altsammen. Derpaa lod Vagtmesteren til atter at ville begynde, men Jacob, som laa med sin Kone oppe i andet Stokværk i sin Seng, og havde hørt alting fra Begyndelsen af, lukkede endelig Vinduet op og raabte ned til Vagtmesteren og bad ham slippe os og takke Gud, at han slap saa godt, thi i Fald det kom til Rettergang, vilde han sikkert komme til at tabe, da han aabenbart havde Uretten paa sin Side, og desuden vilde baade Tøjhus- og Slotsretten blive ham haarde nok og de Højlærde for Finns Skyld, da Finn var Student. Vagtmesteren blev herved noget bange og gav os fri. Herfra gik vi hjem til mit Logis, som ikke var langt derfra i Vingaardsstræde hos min gode og tro Kammerat Jon Halldorsson og hans Kone Christine Sørensdatter, som var fra det Land Holsten, hvor hendes Fader var Præst. Jon ønskede, han havde været nærværende, thi saa skulde nok nogen være bleven slaaet til Jorden. Det hændte sig, at samme Søren Tran siden kom paa Bremerholm i det store Fængsel, som jeg før har omtalt.

Der var blandt andre en Student i Byen, som hed Mikkal kaldet Mikkal Nordbagge. Studenterne var dengang omtrent 200 i Tallet. Denne Mikkal og Søren Tran spillede hinanden Puds engang imellem om Natten. Thi naar Skarvagten gik igennem Byens Gader, havde Mikkal altid skrabet en hel Flok af de største Dagdrivere og Skælmer sammen, som han kunde opdrive blandt Baadsmændsfolk og Haandsværksfolk, og med disse modsatte han sig ofte Vagtmesteren og hans Vagt, saa de maatte lade dem gaa, hvorhen de vilde, thi da Mikkal var rig, gjorde han ofte Gilder for Søren og hans Folk, blandt hvilke han og havde flere Bekendte. Finn gik til Mikkal om Aftenen og fortalte ham

omstændeligt vort Sammenstød med Søren. Denne blev nu kaldt derhen, og Mikkel gjorde et stort Gilde i sin Bolig, hvor der var megen Gammen og Glæde, saa de tilsidst blev gode Venner.

Nu følger, hvorledes jeg kom i Bekendtskab med den før omtalte Jacob, som holdt Spisehus og Gæstgiveri ved Stranden.

Engang gik jeg og en Islænder, som hed Einar og var fra Øfjord, ind til Jacob for at spise til Aften. Vi sad begge to ved et lille Bord ved Vinduet, som vendte mod Stranden, men Jacob sad til højrbords med sine mange Gæster. En mundrap Mand, som talte meget og som var Murermester, sad dér blandt de andre. Han lod til at kunne fortælle meget om Folks Skikke og Sædvaner i flere Lande, blandt hvilke han ogsaa nævnte Island, hvis Indbyggere i hans Tekst og dens daarlige Udtydning ikke blev skildret paa den bedste Maade, men med sorte Farver. Men hans Tilhørere var godtroende og roste hans Tale, hvorved han blev endnu mere opblæst og trak Historien om dem saa langt ud som muligt, saa at der blev megen Latter, men ingen Graad. Jeg spørger da Einar, hvor længe han vilde taale sligt? Men han svarede, at han ofte maatte høre sligt om Island. Derpaa spurgte jeg ham, om han vilde hjælpe mig, hvis jeg behøvede det? Det lovede han. Jeg gik da hen til Højbordet og betalte Værten for vor Mad, hvilket han modtog og takkede.

Derpaa gik jeg hen midt for Bordet og tiltalte den Mand, som saa ilde havde omtalt mit Lands Folk, og som havde sluttet sin Tale med de Ord, at dette Folk ikke maatte kaldes Folk, men afskyelige Kreaturer! Jeg sagde: »Ven, jeg hører. Du er godt bekendt med flere Nationers Skikke og fortæller godt; jeg undrer mig ikke mindst over, at Du véd Besked om Islændernes Levemaade. Har Du nogensinde sejlet derop? Han bad Gud fri sig for at gøre det og sagde: »Odin maatte gøre det, ikke han.(Odi bliver brugt i samme betydning som djævlén) I samme Øjeblik gav jeg ham to dygtige Ørefigen. De sad alle som himmelfaldne. Einar løb ud, da han saa, hvad der skete, men Murermesteren sprang over Bordet og vilde dræbe mig. Jeg tog imod ham; straks ville nogen hjælpe ham, men Værten forbød at blande sig i vort Mellemværende. Tilsidst faldt han, og hans Næse blødte noget, da han havde faaet mange tørre Hug. Værten og Gæsterne stod op fra Bordet og trak ham ud af Stuen med reven Krave og blodig næse. De sagde alle, at han havde faaet, hvad han Fortjente. Men Værten lovede, at aldrig skulde slig en Skalk eller Storpraler komme inden for hans Dør, roste mig for, at jeg havde givet ham den Behandling og derved hævnnet mit Fædreland, og bad mig være velkommen, naar jeg kom der forbi.

Kategori: Jon Olafsson